

Upplands Fornminnesförening

Styrelsens berättelse över föreningens verksamhet arbetsåret 1960–1961

IN MEMORIAM

Under året har den uppländska fornminnes- och kulturminnesvården lidit en svår förlust genom agronom *Wilhelm Mattssons* i Väddö hastiga bortgång. Den bortgångne var född på släktgården V. Eka i Estuna och förblev sin hembygd, Roslagen, trogen livet igenom. Efter studier vid bl. a. Ultuna lantbruksinstitut och Stockholms högskola blev han 1927 rektor för Väddö folkhögskola, en tjänst som han innehade till år 1948. Vilhelm Mattssons stora insatser inom hembygdsrörelsen äro väl kända. Han var många år ordförande i Väddö hembygdsförening och var den som främst stod bakom skapandet av föreningens förnämliga hembygds-gård i Kista. Åren 1941–1953 tillhörde han styrelsen för Upplands fornminnesförening, vars förtjänstmedalj han som erkänsla för sina insatser inom hembygdsvården tilldelades 1956. I Wilhelm Mattssons bok om Väddö socken, som utkom sommaren 1960, kommer författarens intresse för kulturminnesvård, forskning och hembygds-kunskap på det bästa sätt till uttryck.

STYRELSE

Fornminnesföreningens styrelse har arbetsåret 1960–1961 haft följande sammansättning:

Landshövding Olov Rylander, Uppsala, ordförande
Professor Sven Hörstadius, Uppsala, vice ordförande
Friherrinnan Beth de Geer, Upplands-Väsby
Direktör Göran Knutsson, Uppsala
Bankdirektör Gunnar Rosenborg, Uppsala, skattmästare
Landsantikvarie Nils Sundquist, Uppsala, sekreterare
Direktör Eric Wolrath, Uppsala
Notischef Ellis Edman, Uppsala

F. d. regeringsrådet Adolf Lundevall, Stockholm
Ingenjör Eric Åberg, Uppsala

Utsedda av Uppsala läns landsting:

Landstingsman Harald Gustafson, Gamla Uppsala
Lantbrukare Birger Karlsson, Härkeberga, suppleant

Utsedda av Stockholm läns landsting:

Riksdagsman Martin Söderquist, Solna,
Herr Eric Skånberg, Lidingö, suppleant

Utsedda av Uppsala stad:

Förste arkivarie Manne Eriksson och stabskonsulent P. A. Landahl med fil. lic. Göran Lindahl och målarmästare Alfred Holm som suppleanter.

Förvaltningsutskott: Landshövding Rylander, ordf., professor Hörstadius, förste arkivarie Eriksson, direktör Wolrath, landstingsman Gustafson, riksdagsman Söderquist, skattmästaren och sekreteraren.

Revisorer: Föreningens revisorer ha varit f. d. riksbanksdirektör G. A. Barre och bankkamrer Gösta Holdo med riksbanksdirektör C. E. Leffler och lantbrukare Martin Ehrengren, Rasbo, som ersättare. Av Uppsala stad utsedd revisor har varit svetsaren O. Nordström med köpman Herbert Ahlqvist som suppleant.

PERSONAL

Ordinarie tjänstemän hos Upplands fornminnesförening har varit landsantikvarie Nils Sundquist och antikvarie Anna-Märta Berg. Under tiden 1 maj–31 december 1960 har fil.kand. Ola Ehn varit anställd som mätningstekniker, vilken tjänst delats lika med Upplandsmuseum.

Som arkivarbetare, avlönade med medel från Kungl. Arbetsmarknadsstyrelsen, har tjänstgjort Stina Norman, Anna-Lisa Ström, Algot Weidenfeldt, Erik Abrahamsson och Gustaf Moberg samt t. o. m. 31 december 1960 Axel G. Sagerholm.

Tiden 2 januari–28 februari 1961 har landsantikvarien åtnjutit sjukledighet med antikvarie Anna-Märta Berg som vikarie.

MEDLEMMAR

Antalet medlemmar i Upplands fornminnesförening uppgår till 3 550, därav 164 ständiga och 630 familjemedlemmar. Under året har tillkommit 159 och avgått 127.

ÅRSMÖTE, UTFLYKTER OCH DISA GILLE

Årsmötet hölls söndagen 29 maj 1960 på Väddö folkhögskola under ordförandeskap av v. ordf. prof. S. Hörstadius. Styrelsens förslag till höjning av årsavgiften från tio till tolv kronor godkändes. Förslaget till nya stadgar, som godkänts vid föregående årsmöte, fastställdes och beslöts underställas riksantikvarieämbetet i och för godkännande. Till hedersledamot valdes professor Birger Nerman, Stockholm. Föreningens förtjänstmedalj tilldelades målarmästare Ernst Sarby, Uppsala, hemmansägare Paul Olsson, Skogbo, Östervåla, och kyrkoherde K.-A. Grandin, Roslagsbro. I samband med årsmötet ägde *vårutflykten* rum med över 250 deltagare. Seglinge säteri i Almunge socken, Kista hembygdsgård i Väddö samt Roslagsbro kyrka besöktes.

Fornminnesföreningens *höstutflykt* ägde rum söndagen 2 oktober 1960 med besök i landskapets runstensrikaste bygd Vallentuna, Rö kyrka och Näs 1700-talsherrgård i Rö socken. *Höstutflykten*, i vilken deltog ett 70-tal personer, har liksom *vårutflykten* med årsmöte skildrats i årsboken *Uppland 1960*. Upplands fornminnesförenings *Vintertertning med Disa Gille* hölls söndagen 5 februari 1961. Som diskussionsämne hade valts ämnet »Hembygdsundervisningen i skolorna» med inledningsanföranden av landstingsman Harald Gustafson, Gamla Uppsala, och folkskollärarna Sven Wallström, Björklinge, och Hugo Fredriksson, Alunda. Vid Disa Gille höll fröken Elisabet Dillner talet till folklanden och antikvarie Björn Ambrosiani, Stockholm, talade till färgbilder om »Darsgårde och andra fornborgar i Uppland». Disa Gillis pris tilldelades Norrsunda fornminnes- och hembygdsförening och utdelningen ur Landshövding Hilding Kjellmans hembygdsfond till Älvkarleby hembygdsförening.

ÅRSANSLAG

För år 1961 har Upplands fornminnesförening erhållit i anslag från Uppsala stad kr. 18 100, från Uppsala läns landsting kr. 14 000 och från

Stockholms läns landsting kr. 6 500. Uppsala stad har därtill anslagit hyresmedel för magasinslokaler för fornminnesföreningens museisamlingar. Det statliga bidraget till landsantikvarie- och antikvarielönerna har utgått med kr. 24 025.

FORNMINNESVÅRD OCH KULTURMINNESVÅRD

Fornminnesärenden

Under året har av antikvarien följande arkeologiska undersökningar företagits: I Rörby, *Bälinge s:n*, har ett antal eldgropar, påträffade vid plöjning av åker, undersökts, varvid brända och obrända djurben, kol och skörbränd sten kunde iakttagas, och i *Edsbro s:n* en fornlämningsliknande stensättning, dock utan att några fynd påträffades. Vid Säva i *Gryta s:n* har rester av en brandgrop samt skelettfynd i sekundärt läge undersökts i samband med omläggning av vägdelen Ramsta-Säva och i Enkullen, *Ramsta s:n*, vid vägarbete ett antal stensättningar, varvid brända ben, krukskärvor och en ornerad dubbelkam av ben från vikingatiden påträffats. I Läby i *Vendels s:n* har en skeppssättning och tre runda stensättningar undersökts, varvid endast brända ben påträffades.

Byggnadsplaner har granskats och yttranden till riksantikvarieämbetet avgivits, i regel efter besiktning på platsen, för följande områden: Råby 4¹⁸ i Kalmar s:n, Sikhjälma i Hållnäs s:n, Mehedeby i Tierps kommun, Älvboda i Älvkarleby kommun, Gimo samhälle i Skäfthammars s:n, Ekolsund i Husby-Sjutolfts s:n, Krägga 1: 1 m. fl. i Övergrans s:n, Mörsön i Åsunda kommun, Nyby i Gamla Uppsala och Ålsta i Håbo-Tibble s:n.

Förslag till vägombyggnader har granskats på platsen och yttranden avgivits till riksantikvarieämbetet i fråga om ombyggnad av väg 631, delen Ulva-Ärna inom Uppsala stad, enskilda vägen vid Hallarby, Litslena s:n, samt ombyggnad av vägen genom Hallstaviks samhälle, Häverö s:n.

Under året har besiktningsresor rörande fornlämningar dessutom företagits till Valsgårde gravfält, Gamla Uppsala, skadat genom motorcykelåkning, Gravfältet vid Håga, Helga Trefaldighets församling, i och för förslag till ev. gränslinjebestämning, gravfält vid Östa, Årentuna s:n, berört av tomtavstyckning, gravfält vid Snesslinge, Börstils s:n, utsatt för nerskräpning, gravfält vid Travenberg, Tensta s:n, berört av tomtavstyckning, gravfält i Åsby, Tensta s:n, skadat genom motorcykelåkning,

fornlämningsområden vid Vendels kyrka i och för kyrkogårdens utvidgning, fyndplats för skålgropssten i Nyby i Gamla Uppsala, gravfält vid Ryda kungsgård, Nysätra s:n, berört av grustäkt, fornlämnning i Stabby, Söderby-Karls s:n, gravfält i Nântuna, Danmarks s:n, båda berörda av tomtavstyckning, gravfält i Fullerö, Gamla Uppsala, i och för planerad grustäkt, samt gravfältsområden vid Bärby i Funbo s:n, i och för planerad bebyggelse.

Byggnadsärenden

I samband med ett flertal kyrkorestaureringar har landsantikvariern som kulturhistorisk kontrollant gjort byggnadshistoriska och andra iakttagelser. Vid Åkerby kyrka har målningsfragment från 1400-talets senare del frilagts och fotograferats; vid Vaksala kyrka har i samband med takets omläggning äldre takkonstruktioner studerats samt iakttagelser gjorts på transeptgavlarnas innerväggar. Vid Gottröra kyrka har efter den inre putsens avlägsnande murverksiakttagelser registrerats. Vid Balingsta har murverksfynd gjorts i samband med grundförstärkning av sakristian; vid Hagby kyrka har 1800-talsinteriören ommålats. Förberedande arbeten har utförts i och för restaurering vid Tegelsmora, Funbo, Almunge, Alunda och Söderfors' kyrkor, liksom rörande frågan om Trefaldighetskyrkans i Uppsala omgivande med hägnad. Förberedelsearbeten har tillika gjorts för byggnadsarkeologiska undersökningar med konservering vid Husbyborgs kyrkoruin i Tierps socken.

I Uppsala har uppmättnings- och fotograferingsarbeten utförts vid Gamla konsistoriehuset och Gamla konsistorium ecclesiasticum, båda vid S:t Eriks torg, samt vid Oxenstiernska huset vid Riddartorget. Arbetena har utförts under pågående restaureringsarbeten eller som förberedelse för dylika. Konsultation har givits i samband med restaurering av Sjöö slott i Holms socken, Strömsbergs herrgård i Tolfta socken samt vid förberedelse av ombyggnad av rådhuset i Uppsala. Uppmätning och fotografering har utförts vid Fors' vattenkvarn i Tierps socken, varvid kunnat konstateras att kvarnanläggningen undergått en genomgripande omändring under 1800-talets senare del; det har dock visat sig vara möjligt att rekonstruera kvarnens utseende vid 1700-talets slut eller 1800-talets början. I Funbo socken har överläggningar gjorts med Funbo hembygdsförening angående räddandet av den från det nya vägsystemet fränskiljda stenalvsbron över Funboån vid kyrkan.

Rådgivning har lämnats av tjänstmännen vid restaurering av den gamla smedsbostaden från 1800-talets mitt i Älvkarleö bruk, gamla tings-

huset från Ortalalund, som tidigare flyttats till Väddö folkhögskola, väderkvarnen från tiden omkring 1830 i Vallentuna, arrendatorsbostaden vid Danmarks prästgård, Vallbostrands vårdhem i Bällsta, Vallentuna, torpet Lövhagen och Granhammars gamla skolhus i Järlåsa s:n, bryggstugan vid Skogs-Tibble prästgård, Söderbykarls museum, som av Konung Gustav VI Adolfs 70-årsfond för svensk kultur tilldelats ett anslag å 15 000 kr., stugan vid Ekparken i Österåkers s:n, Sommarägeboden i Viksta s:n samt Björklinge gamla prästgårdsbyggnad, som skall iordningställas som församlingsgård.

I *Uppsala* har arkeologisk undersökning utförts på Skandinaviska Bankens tomt i kvarteret Duvan vid Kungsängsgatan, där lämningar av gammal träbebyggelse utefter den medeltida Bredgränden kunde iakttagas. Dessutom påträffades gatustensättningar på olika djup, grundvalarna till en medeltida bogårdsmur samt en mängd lösfynd, främst keramik. I samband med restaureringen av Konsistoriehuset har uppmätningar och fotograferingar gjorts av äldre murverk och målningar samt gatubeläggning, som framkommit vid byggnadsarbetena. Byggnadshistoriska undersökningar, uppmätningar och fotograferingar har gjorts av byggnader som stått inför rivning. Däribland bostadshusen — de flesta från 1800-talets senare hälft — utmed Dragarbrunnsgatan i kvarteret Svanhild, hörngården Dragarbrunnsgatan—S:t Persgatan — från 1700-talets slut och 1800-talets början — i kvarteret Svan samt vissa gårdsbyggnader i kvarteren Frigg och Rådhuset. Det s. k. Ambrosiahuset i kvarteret Kaniken har undersökts och fotograferats i samband med dess restaurering. Uppmätning och fotografering har också gjorts av Lundholms karamellfabrik vid Bangårdsgatan samt av äldre schablonmålningar i Skytteanum.

I *Enköping* har uppmätning, undersökning och fotografering gjorts av 1700-och 1800-talsbebyggelse i kvarteren Munken och Muraren i samband med dess rivning. Vid grävning av en avloppsledning på Munkundsgatan intill klostret påträffades skelettrester och bordläggningen från en klinkbyggd båt. Dessa fynd, som torde härröra från medeltiden, uppmättes, undersöktes och fotograferades. I Enköping har en inventering av kulturhistoriskt märkliga byggnader utförts.

I *Sigtuna* har schaktningsarbeten i kvarteren Humlegården och S:ta Gertrud samt på S:t Persgatan följts.

Byggnadshistoriska uppmättnings-, undersöknings- och fotograferingsarbeten har vidare utförts vid Tisslinge herrgård i Östuna socken, Kullgränby i Ärentuna socken, Väsby väderkvarn i Vallentuna socken,

Sunnanå vattensåg i Hagby socken, Sjöo slott i Holms socken, Strömsbergs bruksherrgård i Tolfta socken, Mehedeby gästgivargård i Tierps socken, och Kungsgården i Gamla Uppsala. Vid de ovan anförda Balingsta, Gottröra, Tegelsmora, Vaksala och Åkerby kyrkor har uppmätningar och fotograferingar utförts i samband med restaureringsarbeten.

Rivningen av den gamla stenbron över Örbäcken vid Ullbro i Tillinge socken har följts.

PUBLIKATIONS- OCH FÖREDRAGSVERK- SAMHET M. M.

Föreningens årsbok **UPPLAND 1960**, under redaktion av Nils Sundquist, Manne Eriksson och Anna-Märta Berg, utkom i slutet av februari och distribuerades till medlemmarna under mars. Ur innehållet må anföras: »Knivsta kyrkas portal» av *Nils Sundquist*; »Erik Johansson Vasa och Lorens Pasch d. y.» av *Allan Ellenius*; »Ett kalkkläde från Ålands kyrka med invecklade dateringsproblem» av *Anne-Marie Franzén*; »Bidrag till det borgerliga Vaxholms äldre historia» av *E. Alfred Jansson*; »Upprichtigt fålck boor här...» En roslagsskildring från 1670-talet av *S. E. Vingedal* samt »Några nyförvärv till Upplandsmuseet, Silver, Tenn, Fajans» av *Anna-Märta Berg* och *Agneta Lindgren*.

Landsantikvarien har under året dessutom publicerat uppsatsen »Mikaelskapellet och Uppsala domkyrka» i U. N. T:s julnummer 1960. Följande föredrag har hållits av landsantikvarien: »Hembygdsrörelsen, dess syfte och dess kris», vid Knutby-Bladåkers fornminnes- och hembygdsförbunds sommarfest vid Knutby gammelgård 31 juli 1960; »Uppsala genom seklerna», vid Socialvårdstjänstemännens kongress i Uppsala 12 aug. 1960; »Uppsala hälsobrunn 1767-1889», vid återöppnandet av det restaurerade Brunnhuset 17 sept. 1960, »Upplandsmuseet», vid Uppsala läns bildningsförbunds årsmöte 9 okt. 1960 samt samma ämne vid Landsbygdens studieförbunds besök i museet 16 okt. 1960; »Ur Åkerby kyrkas historia», vid kyrkans återöppnande 30 okt. 1960; »Hur Mikaelskapellet kom till», vid Mikaelskyrkans återöppnande 5 nov. 1960; »Uppsala och Gamla Uppsala», vid Liberal press samkväm å Odinsborg 14 nov. 1960; »Historiska hus i Uppsala», å Uppsala ålderdoms- och pensionärs-hem 15 nov. 1960; »Kulturminnesvården i det moderna samhället», i samband med utställningen *Vårda Uppland* på Upplands nation 24 nov. 1960; »Drag ur Knivsta kyrkas byggnadshistoria», vid Knivsta kyrkas

återöppnande 19 febr. 1961; »Anläggningarna vid Kvarnfallet. Några drag ur uppsalaindustriens äldsta historia», i Upplandsmuseets föreläsningsserie 21 mars 1961 samt »På krogar och studentvärdshus i det äldre Uppsala», inför Uppsala södra Rotaryklubb 14 april 1961.

Landsantikvarien har deltagit i Skandinaviska museimannaförbundets kongress i Finland med bl. a. studiebesök i Åbo, Nådendal, Tavastehus och Helsingfors 5–12 sept. 1960.

Antikvarien har under verksamhetsåret hållit föredrag om »Friargåvor och friarseder i Uppland» för Fredrika-Bremerförbundet 26 april 1960; »Halskläden och schaletter av siden» vid Upplands nations damsupé 2 nov. 1960; »Jul och julseder hos uppländsk allmog» vid Yrkeskvinnors klubbs julfest 7 dec. 1960 samt »Uppsala och Uppland i Upplandsmuseet» för Skogs-Tibble föreläsningsförening 14 febr. 1961.

Antikvarien har deltagit i Svenska museimannaföreningens möte i Västerås 11–12 juni 1960 med bl. a. studiebesök vid fornminnesområdet vid Badelunda, vid Ängsö kyrka och slott samt vid Tidö slott.

FORNMINNESFÖRENINGENS INKÖPSKOMMITTÉ

Inköpskommittén, som under året bestått av hrr Manne Eriksson, G. Rosenborg, E. Wolrath, E. Åberg och N. Sundquist samt med antikvarie Ann-Märta Berg som sekreterare, har gjort följande förvärv:

Uppsalasilver: Sockertång, 1793, av ERIK LEMON, matgaffel, 1814, av N. AHLANDER, 2 st. tesilar, 1828 och 1838, snusdosa, 1842, av A. F. HELLMAN, strösockersked, 1855, av SVEN PETTER DAHLGREN, soppsliv, 1874, av E. G. MARKSTRÖM.

Östhammarsilver: Matsked, 1832, av JOHAN FERDINAND GRÖNQVIST.

Salasilver: Matsked av s. k. råttsvanstyp, 1720-talet av E. GRANROT.

Stockholmsilver: Tårtspade med graverad dekor, 1760, av JAKOB DANIELSSON LAMPA och snusdosa, 1798, av S. RYBERG.

Tennföremål: Fat, 1759, av JOHAN HAGMAN, Uppsala, nattstake, 1785, dryckeskanna, 1804, och ljusstake, 1806, av JOHAN ERIK SCHULT, Uppsala, nattstake, 1785, av NIKLAS FORSS, Västerås, brännvinskål, 1850, av NILS ABRAHAM SANTESSON, Stockholm, och 2 st. mått, 1864, av LARS LÖFGREN, Uppsala.

Fajans: Fat med det s. k. nordstjärnemönstret, signerat Stockholm (Rörstrand) 1758 och tallrik med polykrom dekor i muffelfärger, signerad Marieberg 1766.

Porslin: Tallrikar tillverkade vid Gustafsberg, en från 1830-talet och en från 1870-talet, Rörstrandstallrik från 1840-talet samt en provkollektion av tallrikar med påklustrade fabriksetiketter med typbeteckning, Rörstrand omkring 1900.

Lergods: 2 st. tobaksburkar av gulbrunt oglaserat gods från 1800-talets mitt, tillverkade vid Norrtälje lergods- och kakelfabrik.

Textilier: Damastduk, holländsk, från 1694 och en damastservett från 1600-talet, förmodligen också från Holland samt ett flertal handvävda bolstervar.

Dessutom har inköpts ett flertal föremål av koppar, mässing och gjutjärn.

KVEKGÅRDEN

Kvekgården, fornminnesföreningens friluftsmuseum i Fröslunda socken, med mangård och fägård, bestående av omålade timmerlängor med halm-tak, härrör från 1700-talets andra hälft. Gården med dess inredningar, möbler och allehanda föremål visar småböndernas eller gråböndernas levnadsförhållanden i gammal tid. Gården är tillgänglig för allmänheten och visas efter tillsägelse av fru Larsson. Under året har halmtak om-lagts och gärdesgårdar och stängsel översetts.

BIBLIOTEK OCH ARKIV

Upplands fornminnesförenings bibliotek och arkiv har under året vä-sentligt utökats dels genom gåvor, dels genom byten med andra forn-minnesföreningar och hembygdsförbund. Till föreningens arkiv och bibliotek har gåvor överlämnats av fru Hildegard de Bourg och tull-tjänsteman A. Wennström, Uppsala, samt av Örebro Läns Hembygds-förbund och AB Gustaf Blads Bokhandel, Falun, genom Dalarnas forn-minnes- och hembygdsförbund, Falun.

Biblioteket har utökats genom inköp av för föreningens verksamhet nödvändiga böcker, uppslagsverk m. m.

VERKSAMHET NÄRA KNUTEN TILL FÖRENINGENS

Disastiftelsen, ägare av Disagården i Gamla Uppsala, har fortsatt sin verk-samhet genom sitt verkställande organ Disanämnden, som haft följande sammansättning:

för *Upplands nation*: professor Tord Skoog och landsantikvarie Nils

Sundquist med fil. kand. Inga Löwdin och fil. kand. Erik Ehn som suppleanter,

för *Upplands fornminnesförening*: direktör Eric Wolrath och fru Karin Bratt med antikvarie Anna-Märta Berg och fru Anna Lovén som suppleanter,

för *Uppsala fabriks- och hantverksförening*: fabrikör Einar Norlund med ingenjör Anders Diös som suppleant,

för *Uppsala läns hemslöjdsförening*: fru Ester Hult med fröken Laijla Wallin som suppleant,

för *Uppsala läns husmodersförbund*: fru Aina Carlsson med fru Signe Swärd som suppleant,

för *Uppsala stad*: landstingsman Harald Gustafson med hovpredikant Allan Svantesson som suppleant,

för *Jordbrukareungdomens förbund*: landstingsman Gunnar Hübinette med jordbrukskonsulent Harald Linder som suppleant samt vald av nämnden: f. d. regeringsrådet Adolf Lundevall.

Verkställande utskottet har, förutom av den av Upplands nation utsedde ordföranden herr Skoog, bestått av vice ordföranden fru Bratt, sekreteraren herr Sundquist och skattmästaren herr Lundevall.

Under säsongen 1 maj–30 sept. 1960 har *Disagården* hållits öppen vardagar kl. 11–17, sön- och helgdagar kl. 13–17. Som vaktmästarepar har under året tjänstgjort herr och fru Sven Andersson. Antalet besökande har varit 1 191. Skolklasser från Österbybruk, Vaksala, Husby-Långhundra och Vänge liksom från Sunnersta folkskola, Luthagsskolan, Granskolan, Nannaskolan, Salahageskolan, Domarringens skola, Brantingskolan m. fl. skolor i Uppsala har besökt Disagården. (Skolklasser från Uppsala under lärares ledning har fått besöka gården utan avgift.) Vidare har Grillby och Ekebyholms Husmodersföreningar, Jumkils och Upplands-Väsby's hembygdsföreningar, Väddö Hushållningssällskap, Röda Korset i Odensala, Sveriges förenade studentkårer, Söndagsskolan i Funbo, Uppsala läns hemslöjdsförening och folkdansare från Österrike besökt gården. I likhet med föregående år har Svenska Ungdomsringens uppsalaavdelning fått disponera gården för dansaftnar mot en provision på inträdesbiljetterna.

Stiftelsen Geijersgården

Vid Geijersgården har under arbetsåret vissa underhållsarbeten utförts. Stiftelsens ordförande har varit landshövding Olov Rylander och skattmästare civilekonom Eje Merkel.

1959 års Ekeby-kommitté

Kommitténs utredningsarbete har fortsatt, varvid det alternativet diskuterats tills byns bevarande att Vänge hembygdsförening eller ev. en för ändamålet särskilt bildad stiftelse erhöll dispositionsrätten till byggnaderna, vilka i någon form skulle göras disponibla för ideella samman slutningar, såsom den uppländska scout rörelsen eller, i annat fall, uthyras till privatpersoner som sommarbostäder. Detta förfaringssätt, som först i övlig ordning måste godkännas av byns huvudman Stiftsnämnden i Uppsala, behövde icke hindra att vissa av ekonomibyggnaderna, som för ändamålet voro särskilt lämpade, användes som förvaringsplats för insamlade, ur bruk komna lantbruksmaskiner och andra föremål, belysande jordbrukets yngre historia. Kommittén har tillika beslutat att hos Kungl. Maj:t begära ett anslag i och för framställning av Ekeby by i modell, en åtgärd som rekommenderats av Riksantikvarieämbetet.

Uppsala 28 maj 1961.

O L O V R Y L A N D E R

ORDF.

Nils Sundquist

SEKR.